

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 3Stk/1/2021
Identifikačné číslo spisu: 1019201673
Dátum vydania rozhodnutia: 12. júla 2023
Meno a priezvisko: Mgr. Kristína Babiaková
Funkcia: predsedníčka senátu, sudkyňa spravodajkyňa
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:1019201673.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Babiakovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudkyne JUDr. Anity Filovej a sudcu JUDr. Rastislava Dluhoša, PhD. v právnej veci žalobkyne: IDSYS, s.r.o., so sídlom Mlynská 2238, 934 01 Levice, IČO: 47 182 024, právne zastúpená advokátom: JUDr. Et Mgr. Rudolf Leška, Ph.D., LL.M., so sídlom Bajkalská 21/A, Bratislava; proti žalovanému: Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave, Bajkalská 21/A, 827 99 Bratislava; o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0424/99/2017 zo dňa 23. septembra 2019; o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11 S 31/2020-82 zo dňa 21. apríla 2021, takto

r o z h o d o l :

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .
- II. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania.

O d ô v o d n e n i e

I. Pribeh administratívneho konania

1. Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie v Nitre pre Nitriansky kraj (ďalej len „prvostupňový orgán“) vykonal dňa 23. júna 2016 o 09:40 hod. u žalobkyne kontrolu zameranú, okrem iného, na dodržiavanie zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“). V rámci kontroly bolo zistené, že žalobkyňa je prevádzkovateľkou elektronického obchodu www.idsys.sk. Preskúmaním jej Všeobecných obchodných podmienok pre nákup tovaru zistil prvostupňový orgán viacero pochybení, v nadväznosti na čo uložil žalobkyni opatrenia (záväzné pokyny) na odstránenie zistených nedostatkov.

2. Dňa 8. júla 2016 vykonal prvostupňový orgán kontrolu uložených záväzných pokynov a opatrení, pričom zistil, že tieto boli zo strany žalobkyne splnené.

3. Následne začal prvostupňový orgán v nadväznosti na zistené pochybenia správne konanie podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa o uložení pokuty za zistené porušenia zákona o ochrane spotrebiteľa. Začatie konania oznámil žalobkyni.

4. Prvostupňový orgán rozhodnutím č. P/0095/04/17 zo dňa 14. júna 2017 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa uložil žalobkyni pokutu vo výške 1.500,- €:

- „pre porušenie zákazu podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov - v zmysle ktorého predávajúci nesmie spotrebiteľovi ukladať povinnosti bez právneho dôvodu, nakoľko v čase kontroly dňa 23. 06. 2016 bolo vo vyššie uvedenej prevádzke zistené, že vo všeobecných obchodných podmienkach pre nákup tovaru prostredníctvom elektronického obchodu www.idsys.sk, ktoré ku kontrole predložila administratívna pracovníčka účastníka konania, bolo v časti Spotrebiteľská záruka v bode 20 uvedené nasledovné: „... Ak sa reklamácia ukáže ako neodôvodnená či neoprávnená, má predávajúci nárok na náhradu nákladov skutočne vynaložených na testovanie tovaru, splatnú do 30 dní odo dňa vyčíslenia týchto nákladov (spravidla v oznámení o zamietnutí reklamácie)“ a ďalej bolo v časti Vady tovaru v bode 27 uvedené nasledovné: „Uplatnenie vád tovaru si spravidla vyžaduje testovanie vzorky či vzoriek tovaru. Ak sa ukáže vytknutie vád ako neodôvodnené či neoprávnené, má predávajúci nárok na náhradu nákladov skutočne vynaložených na testovanie tovaru, splatnú do 30 dní odo dňa vyčíslenia týchto nákladov“, čím účastník konania ako predávajúci uložil spotrebiteľovi povinnosť bez právneho dôvodu, nakoľko uplatnenie reklamácie je zákonom garantované právo spotrebiteľa a právna úprava spotrebiteľovi neukladá žiadne povinnosti v súvislosti s úhradou nákladov vzniknutých pri jej vybavovaní či iných poplatkov, a to bez ohľadu na jej výsledok, pričom v ustanovení § 18 ods. 6 nižšie cit. zákona o ochrane spotrebiteľa je výslovne ustanovené, že bez ohľadu na výsledok odborného posúdenia nemožno od spotrebiteľa vyžadovať úhradu nákladov na odborné posúdenie ani iné náklady súvisiace s odborným posúdením a v ustanovení § 18 ods. 7 zákona o ochrane spotrebiteľa, ak je výrobok zaslaný na odborné posúdenie určenej osobe, náklady odborného posúdenia, ako aj všetky ostatné s tým súvisiace účelne vynaložené náklady znáša predávajúci, bez ohľadu na výsledok odborného posúdenia a zároveň v zmysle ustanovenia § 598 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, kupujúci má právo na úhradu nevyhnutných nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením práv zo zodpovednosti za vady,

- a v čase kontroly dňa 23. 06. 2016 bolo vo vyššie uvedenej prevádzke zistené, že vo všeobecných obchodných podmienkach pre nákup tovaru prostredníctvom elektronického obchodu www.idsys.sk, ktoré ku kontrole predložila administratívna pracovníčka účastníka konania, bolo v časti Kúpna cena v bode 9 uvedené nasledovné: „... V prípade omeškania s platbou kúpnej ceny sa kupujúci zaväzuje platiť predávajúcemu úrok z omeškania vo výške 0,5 % z dlžnej čiastky denne; nárok na náhradu škody v plnej výške popri úroku z omeškania tým nie je dotknutý“, čím účastník konania ako predávajúci uložil spotrebiteľovi povinnosť bez právneho dôvodu, nakoľko úrok z omeškania nesmie byť vyšší ako je právnymi predpismi prípustné, pričom výšku úroku z omeškania v občianskoprávných vzťahoch stanovuje vykonávací predpis - nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z. a to v § 3, podľa ktorého výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu,

- pre porušenie zákazu vyplývajúceho z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) v nadväznosti na ustanovenie § 7 ods. 1, § 7 ods. 4, § 8 ods. 1 písm. g) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov - v zmysle ktorých predávajúci nesmie používať nekalé obchodné praktiky, nakoľko nekalé obchodné praktiky sú zakázané, pričom za nekalú obchodnú praktiku sa v zmysle ustanovenia § 7 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. okrem iného, považuje najmä klamlivé konanie, pričom v danom prípade ide o klamlivé konanie - obchodnú praktiku, ktorá zapríčinila, alebo mohla zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože uvádza do omylu alebo môže viesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj ak je táto informácia vecne správna vo vzťahu k právu spotrebiteľa vrátane práva na vrátenie peňazí podľa osobitného predpisu, nakoľko v čase kontroly dňa 23. 06. 2016 bolo vo vyššie uvedenej prevádzke zistené, že vo všeobecných obchodných podmienkach pre nákup tovaru prostredníctvom elektronického obchodu www.idsys.sk, ktoré ku

kontrole predložila administratívna pracovníčka účastníka konania, bolo v časti Odstúpenie spotrebiteľa od zmluvy, vrátenie a výmena tovaru v bode 22 uvedené nasledovné: „V prípade odstúpenia od zmluvy má spotrebiteľ nárok na vrátenie kúpnej ceny v lehote 15 dní odo dňa odstúpenia spotrebiteľa od zmluvy a predávajúci má nárok na náhradu skutočne vynaložených nákladov spojených s vrátením tovaru (obzvlášť poštovného za dodanie tovaru, pokiaľ ho hradil), ktoré je oprávnený odpočítať z pohľadávky spotrebiteľa na vrátenie kúpnej ceny; to neplatí pre prípad, že by bol tovar vadný“, čím účastník konania porušil zákaz používať nekalé obchodné praktiky, a to klamlivým konaním v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože uvádza do omylu, alebo môže uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj ak je táto informácia vecne správna vo vzťahu k právu spotrebiteľa vrátane práva na vrátenie peňazí podľa osobitného predpisu, podmienka je v rozpore s ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru, alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku, alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nakoľko predávajúci je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 14 dní odo dňa doručenia oznámenia o odstúpení od zmluvy vrátiť spotrebiteľovi všetky platby, ktoré od neho prijal na základe zmluvy alebo v súvislosti s ňou, vrátane nákladov na dopravu, dodanie a poštovné a iných nákladov a poplatkov.“

5. Žalovaný rozhodnutím č. SK/0424/99/2017 zo dňa 23. septembra 2019 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“ alebo „žalované rozhodnutie“) zmenil prvostupňové rozhodnutie v časti druhého zisteného porušenia nasledovne:

- „pre porušenie zákazu vyplývajúceho z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov - v zmysle ktorého predávajúci nesmie používať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, nakoľko v čase kontroly dňa 23.06.2016 bolo vo vyššie uvedenej prevádzkarni zistené, že vo všeobecných obchodných podmienkach pre nákup tovaru prostredníctvom elektronického obchodu www.idsys.sk, ktoré ku kontrole predložil zamestnanec účastníka konania - administratívna pracovníčka p. O. Z..., bolo v časti Odstúpenie spotrebiteľa od zmluvy, vrátenie a výmena tovaru v bode 22. uvedené nasledovné: „V prípade odstúpenia od zmluvy má spotrebiteľ nárok na vrátenie kúpnej ceny v lehote 15 dní odo dňa odstúpenia spotrebiteľa od zmluvy a predávajúci má nárok na náhradu skutočne vynaložených nákladov spojených s vrátením tovaru (obzvlášť poštovného za dodanie tovaru, pokiaľ ho hradil), ktoré je oprávnený odpočítať z pohľadávky spotrebiteľa na vrátenie kúpnej ceny; to neplatí pre prípad, že by bol tovar vadný...“, čím účastník konania porušil zákaz používať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko uvedená podmienka je v rozpore s ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nakoľko predávajúci je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 14 dní odo dňa doručenia oznámenia o odstúpení od zmluvy vrátiť spotrebiteľovi všetky platby, ktoré od neho prijal na základe zmluvy alebo v súvislosti s ňou, vrátane nákladov na dopravu, dodanie a poštovné a iných nákladov a poplatkov; tým nie je dotknuté ustanovenie § 8 ods. 5. Predávajúcim stanovením predĺženia lehoty na vrátenie platieb (v rozpore s ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov), v lehote 15 dní preukázateľne porušil zákon, nakoľko podmienka stanovená účastníkom konania vnáša značnú nerovnováhu do práv a povinností zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a vylučuje práva spotrebiteľa na odstúpenie od zmluvy...“

6. Vo zvyšku žalovaný prvostupňové rozhodnutie potvrdil. K zmene uviedol, že zistený skutok (postup žalobkyne, ktorá vo svojich všeobecných obchodných podmienkach upravila o 1 deň dlhšiu lehotu na vrátenie všetkých prijatých platieb po odstúpení spotrebiteľa od zmluvy v rozpore s § 9 ods. 1 zákona č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov) žalovaný upravil v časti jeho právnej kvalifikácie, resp. právnej kvalifikácie zisteného porušenia. Dospel totiž k názoru, že v predmetnom prípade nejde o nekalú obchodnú praktiku, ale o neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve.

Žalobkyňa totiž predĺžením predmetnej lehoty obmedzila a vylúčila práva spotrebiteľa pri odstúpení od zmluvy. Uvedená zmena podľa názoru žalovaného nemá vplyv na zistený skutkový stav a ani na výšku uloženej sankcie.

II.

Priebeh konania pred správnym súdom a jeho rozhodnutie

7. Proti rozhodnutiam žalovaného podala žalobkyňa správnu žalobu na Krajský súd v Nitre (ďalej len „správny súd“), ktorým žiadala zrušiť rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňové rozhodnutie a vec vrátiť na ďalšie konanie.

8. V správnej žalobe žalobkyňa okrem iného uviedla, že čo sa týka sporného skutku, tento najskôr prvostupňový orgán kvalifikoval ako klamlivú obchodnú praktiku, ktorú však bližšie nepomenoval. Neuviedol, o ktorú z alternatív klamlivého konania podľa § 8 ods. 1 písm. g) zákona o ochrane spotrebiteľa má ísť, čo žalobkyňa namietala aj v odvolaní. Žalovaný sa tento nedostatok snažil bez ďalšieho napraviť, prekvalifikoval skutok tak, že malo ísť o porušenie zákazu používať neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Nevysporiadal sa však vôbec s otázkou (ne)klamlivej povahy predmetnej „obchodnej praktiky“ ani s argumentáciou žalobkyne, že nejde o sankcionovateľné protiprávne konanie. Rovnako namietala aj fakt, že žalovaný naprával vady právnej kvalifikácie sankcionovateľného skutku v odvolacom konaní, a takýto postup ju zbavil možnosti namietat' a nechať preskúmať rozhodnutie o kvalifikácii skutku.

9. Žalovaný k relevantnej časti argumentácie žalobkyne vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že podľa § 59 ods. 1 zákona č. 71/1967 o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“) je v odvolacom konaní oprávnený preskúmať napadnuté rozhodnutie prvostupňového orgánu v celom rozsahu, doplniť dokazovanie, odstrániť vady rozhodnutia a toto aj prípadne zmeniť. V súlade s týmito princípmi žalovaný aj postupoval. Zdôraznil, že k zmene došlo na základe podkladov zabezpečených pred vydaním prvostupňového rozhodnutia. Žalovaný sa námietkami žalobkyne týkajúcimi sa nekalej obchodnej praktiky nezaoberal, keďže v tejto časti zmenil právnu kvalifikáciu. Stotožnil sa však s nezákonnosťou postupu žalobkyne.

10. Správny súd rozsudkom č. k. 11 S 31/2020-82 zo dňa 21. apríla 2021 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „rozsudok správneho súdu“) zrušil rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím a vec vrátil na ďalšie konanie.

11. V napadnutom rozsudku poukázal správny súd na to, že žalovaný zmenil výrok o uznaní viny zo správneho deliktu v rámci ktorého, pri jednom zo zistení porušenia povinností, vypustil pomenovanie deliktu ako „nekalé obchodné praktiky“ a nahradil ho novým pomenovaním „neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách“ a v tomto kontexte vypustil aj časť právnych dôvodov. Podľa názoru správneho súdu skutočnosti, ktoré sú kladené žalobkyňi za vinu musia byť formulované v skutku, ktorý je obsiahnutý vo výroku rozhodnutia. Musia byť formulované presne a jasne. Pokiaľ príslušné administratívne orgány v odvolacom konaní rozšíria, spresnia alebo doplnia, musia pred rozhodnutím umožniť dotknutému subjektu sa k novo-sformulovanému, resp. doplnenému skutku vyjadriť. Žalovaný v predmetnej veci tak však nepostupoval. Správny orgán podľa názoru správneho súdu nemôže selektovať závažnosť skutočností doplnených do skutku i s poukazom na § 33 ods. 2 Správneho poriadku, v zmysle ktorého je povinný umožniť účastníkom konania a zúčastneným osobám sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia či spôsobu jeho zistenia pred vydaním rozhodnutia.

12. Podľa názoru správneho súdu, ak žalovaný takýmto zásadným spôsobom menil skutkové vymedzenie jednotlivých porušení zákona (aj keď formálne v rámci jedného zákonného ustanovenia, ktoré vymedzuje skutkovú podstatu deliktu), bolo jeho povinnosťou o tejto zmene upovedomiť žalobkyňu a umožniť jej vyjadriť sa. O zmene náhľadu žalovaného na skutky sa žalobkyňa preukázateľne dozvedela až z rozhodnutia žalovaného. Správnosť postupu žalovaného podľa názoru správneho súdu nemožno vyvodzovať z § 59 ods. 1 Správneho poriadku, keďže ide v predmetnej veci o rozhodnutie o uložení sankcie.

13. Pre úplnosť sa správny súd nestotožnil s námietkou žalobkyne o nezákonnosti/protiprávnej činnosti zamestnancov prvostupňového orgánu. V ďalšom konaní bude úlohou príslušných orgánov umožniť žalobkyňi vyjadriť sa k zmenenému skutku a jeho právnej kvalifikácii. Poukázal tiež na skutočnosť, že podľa ustálenej rozhodovacej činnosti je nariadenie pojednávania v takomto type správnych deliktov, resp. pri ich prejednávaní, fakultatívne.

III.

Kasačná sťažnosť a priebeh konania na kasačnom súde

14. Proti napádanému rozsudku správneho súdu podal žalovaný - sťažovateľ kasačnú sťažnosť z dôvodu, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP. Žiadal zrušiť napadnutý rozsudok správneho súdu a vec vrátiť správne súdu na ďalšie konanie.

15. Sťažovateľ sa nestotožnil s názorom správneho súdu, že pri spresnení výroku prvostupňového rozhodnutia (formálne v rámci jedného zákonného ustanovenia vymedzujúceho skutkovú podstatu správneho deliktu), bolo povinnosťou žalovaného o tejto zmene upovedomiť žalobcu a umožniť mu vyjadriť sa pred vydaním rozhodnutia. Podľa názoru sťažovateľa sa v správnom konaní aplikuje princíp dvojinštančnosti, pričom podaním odvolania dáva účastník konania odvolaciemu orgánu oprávnenie v neobmedzenom rozsahu napraviť skutkové a právne zistenia, resp. vady prvostupňového rozhodnutia. Tomu zodpovedá povinnosť odvolacieho orgánu preskúmať prvostupňové rozhodnutie v celom rozsahu, ak je to nevyhnutné doplniť dokazovanie/doterajšie konanie a zistené vady odstrániť (§ 59 ods. 1 Správneho poriadku). Takto postupoval aj správny orgán. Správnosť postupu žalovaného vyplýva aj z odbornej literatúry týkajúcej sa § 59 ods. 1 Správneho poriadku (Správny poriadok, Komentár Doc. Soňa Košičiarová, PhD.).

16. Argumentuje tiež, že odvolacie správne konanie je založené na apelačnom princípe, čo znamená, že ak sťažovateľ v odvolacom konaní zistí, že preskúmané rozhodnutie je nesprávne, tak vydá správne rozhodnutie sám a vec už nevracia prvostupňovému orgánu. Odvolací orgán má aj právo meniť skutkový stav. V predmetnej veci pritom platí tzv. úplná apelácia, čo v praxi znamená, že účastníci konania môžu v odvolacom konaní uvádzať aj nové skutočnosti či dôkazy. Odvolací orgán má tiež povinnosť zistiť úplne a riadne skutočný stav veci a nie je viazaný odvolaním a ani jeho dôvodmi.

17. S poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 20Sa/14/2019 zo dňa 24. novembra 2020 sťažovateľ dôvodí, že povinnosť umožniť vyjadriť sa vzniká len pri takej zmene skutku (rozšírenie, doplnenie a spresnenie toho istého skutku), ktoré mohlo mať dopad na postavenie dotknutého subjektu, teda nepriaznivý vplyv na jeho práva.

18. V predmetnej veci sťažovateľ zdôrazňuje, že pristúpil len k formálnej zmene v rámci jedného ustanovenia (ustanovenie § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o ochrane spotrebiteľa). Išlo teda o formálnu špecifikáciu, resp. upresnenie právnej kvalifikácie objektívne zisteného skutkového stavu, a to v rámci toho istého ustanovenia. Táto zmena nemala žiadny negatívny vplyv na výšku sankcie ukladanej sťažovateľovi. Skutkový stav bol pritom objektívne a nemenne zistený už počas kontroly a žalobkyňa mala priestor sa k týmto zisteniam vyjadriť formou vysvetlenia do inšpekčného záznamu, ako aj po oznámení o začatí konania správneho konania, či podaním odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu. Sťažovateľ teda postupoval v súlade so zákonom, keď zmenil prvostupňové rozhodnutie len v tom smere, že skutok, ktorý považoval prvostupňový orgán za porušenie zákazu používať nekalé obchodné praktiky, posúdil ako porušenie zákazu používať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

19. Žalobkyňa sa ku kasačnej sťažnosti sťažovateľa nevyjadрила.

20. Po predložení veci kasačnému súdu bola táto pridelená do senátu 3 S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v zložení JUDr. Katarína Benczová, Mgr. Kristína Babiaková a JUDr. Zuzana Šabová, PhD. Mgr. Kristína Babiaková bola určená ako sudkyňa spravodajkyňa. Počas kasačného konania nadobudol účinnosť rozvrh práce Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rok 2023 v znení opatrenia č. 5 (ďalej len „rozvrh práce“). Podľa § 27a písm. A štvrtej časti rozvrhu práce v znení účinnom od 1. júna 2023 bola predmetná vec prerozdelená do senátu 8 S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozsudku pod pôvodnou spisovou značkou.

IV.

Posúdenie kasačného súdu

21. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP), má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

22. Kľúčovou právnou otázkou v predmetnej veci bolo, či zmena právnej kvalifikácie sankcionovaného porušenia právnej povinnosti v odvolacom konaní, ak v nej došlo v rámci jedného ustanovenia a nemá vplyv na výšku sankcie, vyžaduje upovedomenie dotknutého subjektu s možnosťou vyjadriť sa pred vydaním rozhodnutia v odvolacom konaní.

IV.A K sťažnostným bodom sťažovateľa

23. Podľa § 195 písm. c) a d) SSP správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby...,

c) ak ide o základné zásady trestného konania podľa Trestného poriadku, ktoré je potrebné použiť na správne trestanie,

d) ide o dodržanie zásad ukladania trestov podľa Trestného zákona, ktoré je potrebné použiť aj na ukladanie sankcií v rámci správneho trestania...

24. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

25. Podľa § 2 ods. 9 Trestný poriadok každý, proti komu sa vedie trestné konanie, má právo na obhajobu.

26. Podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

27. Podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

28. Podľa § 59 ods. 1 a 2 Správneho poriadku

1) Odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni.

2) Ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

29. V súvislosti s nastolenou právnou otázkou dáva kasačný súd do pozornosti, že oblasť sankcionovania subjektov za porušovanie zákonných povinností v oblasti ochrany spotrebiteľa spadá do oblasti správneho trestania a požíva ochranu trestnej vetvy čl. 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach (ďalej len „Dohovor“) ako aj práv patriacich do oblasti trestného práva v širšom slova zmysle obsiahnutých v Ústave Slovenskej republiky. Procesný postup sankcionovania subjektov tak musí napĺňať minimálne štandardy vyplývajúce z čl. 6 Dohovoru.

30. Kasačný súd si uvedomuje nedostatočnosť a rozdrobenosť právnej úpravy správneho trestania, ktorá sa prejavuje najmä v absencii komplexnej úpravy procesného postupu príslušných orgánov pri správnom trestaní, ktorý by napĺňal minimálne garancie vyžadované čl. 6 Dohovoru. V dôsledku toho sa na proces sankcionovania/trestania iných správnych deliktov vzťahuje (najčastejšie) všeobecný predpis o správnom konaní - Správny poriadok, ako je tomu aj v tejto veci (§ 27 zákona o ochrane spotrebiteľa). Táto nedostatočnosť právnej úpravy je následne sanovaná požiadavkou ústavne konformného výkladu príslušných ustanovení právnych predpisov s cieľom dosiahnutia potrebných procesných garancií ako aj požiadavkou primeranej či analogickej aplikácie, či už ústavne zakotvených princípov trestania alebo zásad ukladania trestov podľa zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon (ďalej len „Trestný zákon“) a zásad formalizovaného trestného procesu podľa zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) (§ 195 písm. c/ a d/ SSP).

31. Vo svojej rozhodovacej činnosti kasačný súd už uviedol (rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Asan 12/2020 zo dňa 25. mája 2022, publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky ako ZNSS 25/2022), že „ustanovenie § 195 písm. c) a d) Správneho súdneho poriadku nešpecifikuje, ktoré zásady trestného konania a ukladania trestov je potrebné vziať v určitej oblasti správneho trestania do úvahy pri ukladaní sankcie. Naopak, z formulácie „ktoré je potrebné použiť“ vyplýva, že treba v každom jednotlivom prípade skúmať, ktoré z týchto zásad majú byť v konkrétnom administratívnom konaní uplatnené, a to s ohľadom na účel, ktorý tá-ktorá zásada sleduje.“

32. Kasačný súd, s odkazom na vyššie uvedenú ustálenú rozhodovaciu činnosť, sa zhoduje s názorom sťažovateľa, prezentovaným v správnom súdnom konaní, že pri správnom trestaní nemožno vyžadovať uplatňovanie všetkých trestnoprávných, osobitne trestno-procesných, zásad bez ohľadu na ich účel a charakter. Vždy je potrebné brať do úvahy jednak znenie príslušnej právnej úpravy, ako aj význam a zmysel jednotlivých zásad a aj celkový účel, ktorý sleduje ich uplatňovanie - dosiahnutie dodržania štandardu požadovaného čl. 6 Dohovoru pri tých správnych deliktach, ktoré spadajú pod jeho pôsobnosť. Na druhej strane je však potrebné dodať, že základnými procesnými princípmi, ktoré je v rámci správneho trestania potrebné dodržiavať, je právo na obhajobu (čl. 50 ods. 3 Ústavy, čl. 6 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ Dohovoru a § 2 ods. 9 Trestného poriadku), úzko súvisiace s právom osoby obvinenej zo spáchania správneho deliktu byť podrobne oboznámený s povahou a dôvodmi vzneseného obvinenia voči nej (čl. 6 ods. 3 písm. a/ Dohovoru) či princíp prezumpcie neviny (čl. 50 ods. 2 Ústavy, čl. 6 ods. 2 Dohovoru a § 2 ods. 4 Trestného poriadku).

33. Účelom týchto zásad je vo svojej podstate umožniť osobe obvinenej zo spáchania správneho deliktu brániť sa voči vznesenému obvineniu, a to v celom jeho rozsahu - tak po skutkovej ako aj právnej stránke. A teda umožniť osobe obvinenej zo spáchania správneho deliktu dosiahnuť nielen potenciálne zníženie sankcie, ale aj prípadné zbavenie obvinení či už zo skutkových alebo právnych dôvodov.

34. Kasačný súd zastáva názor, že procesný postup príslušného orgánu, ktorý v odvolacom konaní (i) bez predchádzajúceho upovedomenia obvineného a (ii) bez umožnenia vyjadriť sa, zasiahne do obvinenia (teda do skutkového či právneho vymedzenia skutku, ktorý je kladený obvinenému za vinu) tak, že zmení buď samotný skutok alebo v relevantnom zmysle zmení jeho právnu kvalifikáciu v takej miere, že buď úplne zmení skutok alebo obvinenému odníme možnosť spochybňovať naplnenie znakov skutkovej podstaty alebo právne aspekty protiprávnosti zisteného faktického skutku, môže zasahovať a porušovať právo obvineného na obhajobu.

35. Vyššie uvedené východiská sú východiskami pre výklad právnej úpravy procesného postupu správnych orgánov v konaniach týkajúcich sa správneho trestania. V snahe dosiahnuť náležité dodržanie práva na obhajobu je potrebné vykladať § 33 ods. 2 v spojení s § 3 ods. 2 Správneho poriadku tak, že odvolací orgán je povinný v odvolacom konaní vo veciach týkajúcich sa správneho trestania oboznámiť obvineného so zmenou skutku, resp. jeho právnej kvalifikácie, a umožniť mu vyjadriť sa k nej za situácie, že táto zmena nadobúda intenzitu, v dôsledku ktorej odňatie vyššie uvedených procesných úkonov odníme obvinenému možnosť spochybňovať spáchanie správneho deliktu po skutkovej stránke alebo spochybňovať právne aspekty protiprávnosti zisteného faktického skutku.

36. Tieto závery kasačného súdu nie sú v žiadnom rozpore s právomocou odvolacieho orgánu preskúmať prvostupňové rozhodnutie, doplniť konanie a odstrániť prípadné vady prvostupňového rozhodnutia, prípadne zmeniť prvostupňové rozhodnutie podľa § 59 ods. 1 a 2 Správneho poriadku. Tieto ustanovenia totiž upravujú výslovne len právomoc a kompetencie odvolacieho orgánu, avšak nie procesný postup a pravidlá, ktoré musí príslušný orgán dodržiavať pri uplatňovaní svojej právomoci. Tie sú upravené v iných ustanoveniach Správneho poriadku, ktoré sú (pokiaľ nie je v prípade odvolacieho konania upravené inak) pre postup prvostupňového orgánu ako aj odvolacieho orgánu v podstatnom obdobné (§ 60a Správneho poriadku). Jedným z týchto procesných pravidiel je aj § 33 ods. 2 v spojení s § 3 ods. 2 Správneho poriadku vo význame, ktorý kasačný súd objasnil vyššie. Ide o procesný limit zákonnosti uplatnenia kompetencie odvolacieho orgánu podľa § 59 ods. 1 a 2 Správneho poriadku v prípade, ak chce v podstatnej miere zasahovať do skutkovej formulácie alebo právnej kvalifikácie správneho deliktu ustáleného v prvostupňovom konaní.

37. Podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 26. septembra 2018 za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právne záväznými aktmi Európskej únie v

oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi, dodávateľovi alebo osobe podľa § 9a alebo § 26 pokutu do 66 400 eur; za opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov uloží pokutu do 166 000 eur.

38. Podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 26. septembra 2018 predávajúci nesmie c) používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

39. Podľa § 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 26. septembra 2018 obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak

a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,

b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

40. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

41. Aplikujúc vyššie uvedené princípy na prípad žalobkyne kasačný súd konštatuje, že túto prvostupňový orgán ako aj sťažovateľ v relevantnej časti skutku uznali za vinnú z toho, že spáchala iný správny delikt podľa § 24 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 26. augusta 2018. Sťažovateľ sa však, na rozdiel od prvostupňového orgánu, nestotožnil s názorom, že žalobkyňa sa dopustila porušenia zákazu používania nekalých obchodných praktík, ale zákazu používania neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách.

42. Z hľadiska iného správneho deliktu podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 26. septembra 2018 kasačný súd konštatuje, že vo svojej podstate ide o blanketovú skutkovú podstatu správneho deliktu, ktorá pre svoje naplnenie vyžaduje porušenie iných povinností upravených v zákone o ochrane spotrebiteľa alebo v európskych predpisoch v oblasti ochrany spotrebiteľa. Podmienky skutkovej podstaty predmetného iného správneho deliktu je preto potrebné vnímať vždy v kontexte s vymedzením právnej povinnosti, ktorej porušenie sa sankcionuje.

43. V predmetnej veci bola žalobkyňa obvinená z toho, že sa dopustila iného správneho deliktu podľa § 24 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 26. augusta 2018. Z hľadiska § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 26. augusta 2018 je pritom relevantné, že hoci ide formálne o jedno zákonné ustanovenie (právnu vetu v zmysle teórie práva), táto vo svojom obsahu obsahuje dve samostatné povinnosti - (i) zákaz používania nekalých obchodných praktík a (ii) zákaz používania neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách.

44. Pojmy nekalá obchodná praktika a neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve nepredstavujú synonymá, ale ich obsah je odlišný a legálne definovaný. Nekalé obchodné praktiky a podmienky, za ktorých sa obchodné praktiky považujú za nekalé, sú vymedzené v § 2 písm. p) v spojení s § 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 26. augusta 2018. Neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách (aj s ohľadom na poznámku obsiahnutú v § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 26. augusta 2018) sú zase definované v Občianskom zákonníku, osobitne najmä v § 53 Občianskeho zákonníka. Podmienky, za ktorých sa určitá obchodná praktika považuje za nekalú a za ktorých sa určité zmluvné dojednanie v spotrebiteľskej zmluve považuje za neprijateľné, sú teda odlišné.

45. S ohľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že prvostupňový orgán uznal žalobkyňu za vinnú z toho, že spáchala skutok, ktorý kvalifikovala ako porušenie zákazu používania nekalých obchodných praktík - teda iný správny delikt podľa § 24 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 písm. c) a v spojení § 7 a § 8 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 26. augusta 2018.

46. Sťažovateľ však v odvolacom konaní túto kvalifikáciu v podstatnom zmenil, keď žalobkyňu uznal za vinnú z toho, že spáchala skutok, ktorý kvalifikoval ako porušenie zákazu používania neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách - teda iný správny delikt podľa § 24 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 26. augusta 2018 a v spojení s § 53 Občianskeho zákonníka.

47. V zmysle tejto zmeny však došlo k tomu, že vymedzený faktický skutok žalobkyne (konkrétne podmienka upravená vo všeobecných zmluvných podmienkach) a jeho zákonnosť (protiprávnosť) boli skúmané z pohľadu úplne iných zákonných kritérií (§ 52 až 54 Občianskeho zákonníka). Tým, že sťažovateľ túto zmenu v odvolacom konaní žalobkyne neoznámil a neumožnil sa jej k nej vyjadriť, v podstatnom zasiahol do jej práva na obhajobu. A to preto, lebo žalobkyne znemožnil brániť sa a spochybniť splnenie zákonných podmienok, pre ktoré sa daná podmienka uvedená vo všeobecných zmluvných podmienkach žalobkyne mala považovať za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľských zmluvách. Inými slovami, žalobkyňa sa v konaní bránila inými argumentmi, ako by sa bránila pri spochybnení podmienok uvedených v spotrebiteľských zmluvách.

48. V tomto kontexte je preto irelevantné, že zmena kvalifikácie bola realizovaná v rámci jedného ustanovenia (keďže toto obsahuje dve odlišné povinnosti) a aj to, že výška hrozacej sankcie, je stále rovnaká. Žalobkyne totiž bolo uškodené tým, že nemohla spochybniť to, že zmluvná podmienka, ktorú použila, nebola neprijateľná, a teda ani žalobkyňa nemohla byť sankcionovaná podľa § 24 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 26. augusta 2018 v spojení s § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka. Nepochybne preto zmena vykonaná sťažovateľom zasiahla do práv žalobkyne.

49. Z vyššie uvedených dôvodov sa kasačný súd v plnom rozsahu stotožnil s právnym názorom vyjadreným správny súdom a s jeho právnym posúdením veci. Kasačná sťažnosť sťažovateľa preto nie je dôvodná.

IV.B Ďalšie zistenia kasačného súdu

50. Nad rámec vyššie uvedeného kasačný súd dáva do pozornosti, že zistil aj iné dôvody pre zrušenie rozhodnutia žalovaného a prvostupňového orgánu, ktoré správny súd opomenul.

51. Podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 26. augusta 2018 za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právne záväznými aktmi Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi, dodávateľovi alebo osobe podľa § 9a alebo § 26 pokutu do 66 400 eur; za opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov uloží pokutu do 166 000eur.

52. Podľa § 24 ods. 1, 5 a 6 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 21. júla 2020

1) Za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právne záväznými aktmi Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi, dodávateľovi alebo osobe podľa § 9a alebo § 26 pokutu do 66 400 eur; za opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov uloží pokutu do 166 000 eur, ak odsek 6 neustanovuje inak...

(5) Pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinnosti, spôsob a následky porušenia povinnosti.

(6) Ak ide o menej závažné porušenie povinnosti podľa odseku 1, na základe postupu podľa odseku 5, orgán dozoru môže pred rozhodnutím o uložení pokuty povinného vyzvať, aby upustil od protiprávneho konania a v určenej lehote vykonal opatrenia na nápravu následkov protiprávneho konania. Vo výzve orgán dozoru oznámi následky protiprávneho konania, určí povinnému primeranú lehotu na výkon opatrení na ich nápravu a poučí ho o následkoch v prípade ich nevykonania. Ak povinný upustí od protiprávneho konania a vykoná opatrenia podľa predchádzajúcej vety, orgán dozoru nevydá rozhodnutie o uložení pokuty. Ak povinný neupustí od protiprávneho konania a nevykoná opatrenia na nápravu následkov protiprávneho konania oznámených vo výzve v určenej lehote, orgán dozoru rozhodne o uložení pokuty podľa odseku 1.

53. Kasačný súd zistil, že počas konania pred správny súdom došlo v časti aplikovateľnej právnej úpravy k zmene. Ustanovenie § 24 ods. 1 a 6 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 21. júla 2020 predstavuje nový právny mechanizmus, ktorý v prípade menej závažných porušení povinností podľa zákona o ochrane spotrebiteľa umožňuje upustiť od vydania rozhodnutia o uložení pokuty. Ide o pozitívnejšiu právnu úpravu pre potenciálneho páchatel'a správneho deliktu podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa v porovnaní s právnou úpravou účinnou do 20. júla 2020, ktorá takúto osobitnú úpravu kvázi „účinnnej ľútosti“ neobsahovala. Výsledkom jej uplatnenia je nevydanie rozhodnutia o uložení pokuty a zánik sankcionovateľnosti samotného skutku.

54. V rámci správneho trestania sa uplatňujú niektoré základné zásady trestného konania a zásady ukladania trestov, pričom na porušenie týchto zásad je povinný tak správny súd ako aj kasačný súd

prihliadať z úradnej povinnosti (§ 195 písm. c/ a d/ v spojení s § 454 ods. 2 SSP). Jednou zo základných zásad trestného práva, ktorá sa vzťahuje aj na správne trestanie, je ústavne zakotvená zásada, podľa ktorej sa trestnosť činu posudzuje a trest ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný, s výnimkou situácie, ak je neskorší zákon pre páchatel'a priaznivejší (čl. 50 ods. 6 Ústavy). Inými slovami, podstatou tejto zásady je aj požiadavka, aby sa trest/sankcia ukladali a samotná trestnosť činu posudzovala (v prípade ich zmeny v čase v priebehu rozhodovania o správnom delikte) podľa právnej úpravy najvýhodnejšej pre páchatel'a (napr. rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Asan 9/2020 zo dňa 25. augusta 2022).

55. Kasačný súd už tiež v ustálenej rozhodovacej činnosti konštatoval, že v prípade, ak v oblasti správneho trestania dôjde k zmene právnej úpravy v prospech obvineného zo spáchania správneho deliktu (vo vzťahu k posudzovaniu sankcionovateľnosti skutku či vo vzťahu k úprave ukladania trestu/sankcie) počas jeho prejednávania správnym súdom, tento je povinný zmenu právnej úpravy zohľadniť (obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Asan 2/2019 zo dňa 5. novembra 2019, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky ako R 20/2021).

56. S ohľadom na výšku uloženej sankcie (1.500,- €) v rámci celkovej sadzby (do 66.400,- €), tvrdenia a procesnú obranu žalobkyne (že neobchodovala s fyzickými osobami - spotrebiteľmi, ale prevažne obchodovala s právnickými osobami, pričom tvrdila tiež, že vo vzťahu k spotrebiteľom dotknuté ustanovenia všeobecných obchodných podmienok neuplatnila), ako aj s ohľadom na charakter zistených porušení je potrebné, aby sa správny orgán dôsledne vysporiadal so zmenou právnej úpravy § 24 ods. 6 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 21. júla 2020. Vo veci žalobkyne došlo počas konania pred správnym súdom k zmene právnej úpravy v prospech žalobkyne, pričom táto zmena mohla vyvolať zánik sankcionovateľnosti skutku spáchaného žalobkyňou.

57. Kasačný súd preto konštatuje, že správny súd si mal túto skutočnosť všimnúť a s odkazom na § 195 písm. c) a d) SSP zrušiť rozhodnutie žalovaného a prvostupňové rozhodnutie aj z tohto dôvodu (z dôvodu zmeny právnej úpravy v prospech žalobkyne). Kasačný súd je na túto skutočnosť rovnako povinný prihliadať, a to aj nad rámec uplatnených žalobných či kasačných námietok (§ 453 ods. 2 v spojení s § 195 písm. c/ a d/ SSP).

58. Úlohou príslušných orgánov preto v ďalšom konaní bude aplikovať na prípad žalobkyne aj novú právnu úpravu § 24 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 21. júna 2020. Príslušné orgány musia v tomto kontexte najmä posúdiť, či v prípade žalobkyne ide o menej závažné porušenie povinností a za týmto účelom musia riadne ustáliť skutkový stav s ohľadom na tvrdenia žalobkyne. Ak dospejú k záveru, že v predmetnej veci nejde o menej závažné porušenie povinností podľa § 24 ods. 6 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 21. júla 2020, tento záver musia aj riadne odôvodniť v novom rozhodnutí.

V.

Záver

59. Sumarizujúc vyššie uvedené skutočnosti kasačný súd uzatvára, že nezistil dôvodnosť kasačných námietok sťažovateľa. Rozsudok správneho súdu považuje za vo výroku vecne správny, vychádzajúci zo správneho právneho posúdenia veci, súladný s ustálenou rozhodovacou činnosťou a v postačujúcej miere odôvodnený. Preto kasačnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

60. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 a § 175 ods. 2 SSP tak, že plne úspešnej žalobkyni priznal nárok na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania voči procesne neúspešnému sťažovateľovi/žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

61. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.